

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

II. ÚS 22/07-19

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí senátu 22. marca 2007 predbežne prerokoval sťažnosť M. Š., N., zastúpeného advokátom Mgr. R. H., B., vo veci namietaného porušenia čl. 1, 2 a 13 Ústavy Slovenskej republiky a základných práv zaručených v čl. 20, 35 a 46 ods. 1 a 2 Ústavy Slovenskej republiky postupom a rozsudkom Krajského súdu v Nitre sp. zn. 11 S 99/2004 z 13. apríla 2005, ako aj rozsudkom Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 5 SŽ-o-KS 91/2005 zo 4. augusta 2006 a takto

r o z h o d o l :

Sťažnosť M. Š. o d m i e t a .

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 22. januára 2007 faxom doručená a podaním doručeným 24. januára 2007 písomne doplnená sťažnosť M. Š., N. (ďalej len „sťažovateľ“), ktorou namietal porušenie čl. 1, 2 a 13 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) a základných práv zaručených v čl. 20, 35 a 46 ods. 1 a 2 ústavy postupom a rozsudkom Krajského súdu v Nitre (ďalej len „krajský súd“)

sp. zn. 11 S 99/2004 z 13. apríla 2005, ako aj rozsudkom Najvyššieho súdu Slovenskej republiky (ďalej len „najvyšší súd“) sp. zn. 5 SŽ-o-KS 91/2005 zo 4. augusta 2006.

Zo sťažnosti, ako aj z napadnutého rozsudku najvyššieho súdu vyplýva, že sťažovateľ bol trestným rozkazom Okresného súdu Nové Zámky sp. zn. 4 T 2/1995 zo 17. januára 1995 uznaný vinným zo spáchania trestného činu pytliactva spolupáchateľstvom a z trestného činu krádeže spolupáchateľstvom, pričom neskôr bolo sťažovateľovi odsúdenie zahladené. Následne 22. apríla 1997 bol sťažovateľovi vydaný zbrojný preukaz (t. j. v čase po právoplatnom odsúdení za spáchané trestné činy) v zmysle podmienok, ktoré vyžadoval v tom čase účinný zákon Národnej rady Slovenskej republiky č. 246/1993 Z. z. o zbraniach a strelive (ďalej len „pôvodný zákon o zbraniach“). Podľa znenia pôvodného zákona o zbraniach bolo potrebné k žiadosti o vydanie zbrojného preukazu predložiť „výpis z registra trestov“.

S účinnosťou od 1. januára 2004 bol prijatý zákon č. 190/2003 Z. z. o strelných zbraniach a strelive a o zmene a doplnení niektorých zákonov (ďalej len „zákon o zbraniach“), ktorým bol nahradený pôvodný zákon o zbraniach, pričom prechodné ustanovenie § 72 ods. 4 zákona o zbraniach vyžadovalo, aby každý, komu bol vydaný zbrojný preukaz pred 1. septembrom 2002, predložil do 1. apríla 2004 „odpis z registra trestov“ policajnému útvaru, ktorý zbrojný preukaz vydal. Následne po zistení, že sťažovateľ bol trestne stíhaný a právoplatne odsúdený, Okresné riaditeľstvo Policajného zboru, odbor poriadkovej polície, oddelenie správnej služby v Nových Zámkoch (ďalej len „okresné riaditeľstvo“) rozhodnutím č. ORP-83-14/OSS-2004 z 26. októbra 2004 rozhodlo o odňatí zbrojného preukazu sťažovateľovi z dôvodu, že v zmysle § 19 ods. 1 písm. a) zákona o zbraniach už nebol nepovažovaný za bezúhonnú osobu. Na základe odvolania sťažovateľa bolo predmetné rozhodnutie potvrdené rozhodnutím Krajského riaditeľstva Policajného zboru v Nitre (ďalej len „krajské riaditeľstvo“) č. KRP-396-1/PP-2004 z 2. decembra 2004.

Dôvody, ktorými sťažovateľ argumentoval v konaní pred správnymi súdmi (krajským súdom a najvyšším súdom), t. j. v konaní o žalobe na preskúmanie rozhodnutí

okresného riaditeľstva a krajského riaditeľstva podľa V. časti Občianskeho súdneho poriadku, sú zhodné z dôvodmi, kvôli ktorým sťažovateľ namieta porušenie svojich práv v konaní pred ústavným súdom.

Podstata námietok sťažovateľa spočíva v tom, že v čase, keď mu bol odňatý zbrojný preukaz, nespadal do kategórie osôb, ktoré sa v zmysle § 19 ods. 1 písm. a) zákona o zbraniach nepovažovali za bezúhonné. Podľa uvedeného ustanovenia účinného v rozhodnom čase sa za bezúhonnú osobu nepovažoval ten, kto bol právoplatne odsúdený za obzvlášť závažný úmyselný trestný čin a úmyselný trestný čin spáchaný so zbraňou. Podľa tvrdenia sťažovateľa uvedené ustanovenie vyžaduje jednak to, aby osoba nie bezúhonná bola právoplatne „odsúdená“, túto podmienku on v čase odňatia zbrojného preukazu nespĺňal, pretože jeho odsúdenie bolo zahladené, t. j. malo sa na neho hľadieť, ako keby nebol odsúdený, a jednak to, aby osoba nie bezúhonná bola právoplatne odsúdená za obzvlášť závažný úmyselný trestný čin „a“ úmyselný trestný čin spáchaný so zbraňou, t. j. spojka „a“ podľa sťažovateľa vyjadruje kumulatívnu a nie alternatívnu požiadavku, ako to chápe najvyšší súd. Nadväzne na to sťažovateľ tvrdí, že ani v tomto smere sa nemôže považovať za osobu nie bezúhonnú, pretože nikdy nespáchal a nebol odsúdený za obzvlášť závažný úmyselný trestný čin, iba za trestný čin spáchaný so zbraňou (pytliactvo), teda nespĺňa ani túto kumulatívnu podmienku podľa citovaného ustanovenia zákona o zbraniach.

Vzhľadom na uvedené sťažovateľ v sťažnosti okrem iného uvádza: „(...) nemá súd právomoc meniť svojou úvahou znenie právneho predpisu, ktorý bol prijatý zákonodarnou mocou. Pokiaľ zákonodarca prijal právny predpis s kumulatívne prijatou podmienkou, nemôže takúto súd zmeniť na alternatívnu. Súd nemôže ísť nad rámec zákona.“, aj preto podľa sťažovateľa najvyšší súd konal v rozpore s čl. 1, 2 a 13 ústavy.

Sťažovateľ v sťažnosti tvrdí, že interpretácia § 19 ods. 1 písm. a) v spojení s § 72 ods. 4 zákona o zbraniach v napadnutom rozsudku najvyššieho súdu sp. zn. 5 Sž-o-KS 91/2005 zo 4. augusta 2006 je v rozpore s ústavou, pretože „právny názor o preukazovaní bezúhonnosti podľa nových podmienok na už existujúce právne vzťahy, je v rozpore so zákazom retroaktivity ...“ Podľa jeho tvrdení povinnosť predložiť odpis

z registra trestov neznamena sprísnenie podmienok držania zbrane, ale je to len „procesný postup zisťovania podmienok na držanie zbrane. Samotné podmienky sú uvádzané v znení zákona, pričom podmienka bezúhonnosti je v ust. § 19 zákona. Preto je nutné skúmať, či sú splnené podmienky bezúhonnosti podľa § 19 zákona, a nie či je povinnosť predložiť odpis alebo výpis z registra trestov“. Navyše podľa sťažovateľa ustanovenie § 72 ods. 1 zákona o zbraniach výslovne uvádza, že zbrojný preukaz vydaný pred 1. januárom 2004, t. j. za účinnosti pôvodného zákona o zbraniach, sa považuje za zbrojný preukaz aj podľa zákona o zbraniach.

Sťažovateľ v sťažnosti ďalej uviedol:

„Okresné riaditeľstvo PZ, Odbor poriadkovej polície, Oddelenie správnej služby v Nových Zámkoch vydalo dňa 26. 10. 2004 rozhodnutie, č. p.: ORP-83-14/OSS-2004, ktorým odňal sťažovateľovi zbrojný preukaz č. 104200 na oprávnenie držať zbraň a strelivo na ochranu osoby a majetku, výkon zamestnania a na poľovné účely vydaný dňa 22. 4. 1997 s dobou platnosti do 22. 4. 2007.

Voči rozhodnutiu podal sťažovateľ odvolanie zo dňa 9. 11. 2004.

Krajské riaditeľstvo PZ v Nitre vydalo dňa 2. 12. 2004 rozhodnutie o odvolaní, č. p.: KRP-396-1/PP-2004, ktorým odvolanie účastníka konania zamietol a rozhodnutie OR PZ, odbor poriadkovej polície, oddelenie správnej služby v Nových Zámkoch zo dňa 26. 10. 2004 potvrdil.

Sťažovateľ podal voči uvedeným rozhodnutiam žalobu o preskúmanie rozhodnutia správneho orgánu dňa 20. 12. 2004 na Krajský súd v Nitre.

Krajský súd v Nitre, č. k. 11 S 99/2004, rozsudkom zo dňa 13. 4. 2005 žalobu zamietol z dôvodu, že v priebehu správneho konania bolo preukázané, že žalobca - sťažovateľ bol v roku 1995 právoplatne odsúdený za úmyselný trestný čin spáchaný so zbraňou, a preto ho nemožno považovať za bezúhonnú osobu pre účely zákona č. 190/2003 Z. z., pretože podľa § 19 ods. 1 písm. a) zákona sa nepovažuje za bezúhonnú osobu, pričom podmienky bezúhonnosti prestal splňať za účinnosti zákona č. 190/2003 Z. z. (...)

Sťažovateľ podal voči uvedenému rozhodnutiu odvolanie dňa 15. 6. 2005 na Najvyšší súd Slovenskej republiky.

Najvyšší súd Slovenskej republiky, č. k. 5 Sž-o-KS 91/2005, rozsudkom zo dňa 4. 8. 2006 rozsudok Krajského súdu v Nitre potvrdil. Zároveň rozhodol, že žalobcovi -sťažovateľovi sa právo na náhradu trov odvolacieho konania nepriznáva. (...)

Postupom a právoplatným rozhodnutím Krajského súdu v Nitre, č. k. 11 S 99/2004, zo dňa 13. 4. 2005 v spojitosti s rozhodnutím Najvyššieho súdu SR, č. k. 5 Sž-o-KS 91/2005, zo dňa 4. 8. 2006, boli porušené základné práva a slobody sťažovateľa zaručované Ústavou SR:

Čl. 1 - právna istota a spravodlivosť,

Čl. 2 - trojdelenie moci, konať iba na základe ústavy, v jej medziach a v rozsahu a spôsobom, ktorý ustanoví zákon,

Čl. 13 - neoprávnené obmedzenie základných práv a slobôd,

Čl. 20 - právo vlastníť majetok, vlastnícke právo všetkých vlastníkov má rovnaký zákonný obsah a ochranu,

Čl. 35 - právo na slobodnú voľbu povolania a prípravu naň, ako aj právo podnikat' a uskutočňovať inú zárobkovú činnosť,

Čl. 46 ods. 1 - právo na spravodlivý proces a právo na prístup k súdu, Čl. 46 ods. 2 - právo na preskúmanie zákonnosti rozhodnutia správneho orgánu.“

Vzhľadom na uvedené sťažovateľ žiada, aby ústavný súd po prijatí jeho sťažnosti na ďalšie konanie rozhodol vo veci týmto nálezom:

„1) Základné právo M. Š. - právo na právnu istotu a spravodlivosť, povinnosť štátnych orgánov konať na základe ústavy a v jej medziach, právo na majetok, právo uskutočňovať inú zárobkovú činnosť, a právo na súdnu a inú právnu ochranu podľa článkov 1, 2, 13, 20, 35 a 46 ods. 1 a 2 Ústavy SR konaním a rozhodnutím Krajského súdu v Nitre v konaní vedenom pod sp. zn. 11 S 99/2004 v spojitosti s rozhodnutím Najvyššieho súdu SR v konaní vedenom pod sp. zn. 5 Sž-o-KS 91/2005 porušené bolo.

2) Rozsudok Krajského súdu v Nitre v konaní vedenom pod sp. zn. 11 S 99/2004 a rozsudok Najvyššieho súdu SR v konaní vedenom pod sp. zn. 5 Sž-o-KS 91/2005 sa zrušujú a vec sa vracia Krajskému súdu v Nitre na ďalšie konanie.

3) M. Š. priznáva primerané finančné zadostučinenie vo výške 100.000,- Sk (slovom

jednostotisíc korún slovenských).

4) Nahradiť M. Š. trovy právneho zastúpenia vo výške 6.296,- Sk (2 úkony á 2.970,- Sk + 2 x paušálna náhrada á 178,- Sk) na účet právneho zástupcu Mgr. R. H. (...).“

II.

Ústavný súd rozhoduje podľa čl. 127 ods. 1 ústavy o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

Ústavný súd podľa § 25 ods. 1 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) každý návrh predbežne prerokuje na neverejnom zasadnutí senátu bez prítomnosti navrhovateľa, ak tento zákon neustanovuje inak. Pri predbežnom prerokovaní každého návrhu ústavný súd skúma, či dôvody uvedené v § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde nebránia jeho prijatiu na ďalšie konanie. Podľa tohto ustanovenia návrhy vo veciach, na prerokovanie ktorých nemá ústavný súd právomoc, návrhy, ktoré nemajú zákonom predpísané náležitosti, neprípustné návrhy alebo návrhy podané niekým zjavne neoprávneným, ako aj návrhy podané oneskorene môže ústavný súd na predbežnom prerokovaní odmietnuť uznesením bez ústneho pojednávania. Ústavný súd môže odmietnuť aj návrh, ktorý je zjavne neopodstatnený.

Sťažovateľ namieta, že došlo k porušeniu označených článkov ústavy a jeho základných práv postupom a rozsudkom krajského súdu sp. zn. 11 S 99/2004 z 13. apríla 2005, ktorým bola zamietnutá jeho žaloba o preskúmanie rozhodnutia krajského riaditeľstva č. KRP-396-1/PP-2004 z 2. decembra 2004, ktorým krajské riaditeľstvo na základe odvolania sťažovateľa potvrdilo rozhodnutie okresného riaditeľstva č. ORP-83-14/OSS-2004 z 26. októbra 2004 o odňatí zbrojného preukazu sťažovateľovi.

Predmetom skúmania ústavného súdu bolo aj posúdenie, či sťažovateľom označené články ústavy a základné práva neboli porušené aj rozsudkom najvyššieho súdu sp. zn. 5 SŽ-o-KS 91/2005 zo 4. augusta 2006, ktorým najvyšší súd na základe odvolania sťažovateľa potvrdil napadnutý rozsudok krajského súdu sp. zn. 11 S 99/2004 z 13. apríla 2005.

1. K namietanému porušeniu označených článkov ústavy a základných práv postupom a rozsudkom krajského súdu sp. zn. 11 S 99/2004 z 13. apríla 2005

Vo vzťahu k sťažovateľom napadnutému postupu a rozsudku krajského súdu, ústavný súd konštatuje, že vzhľadom na princíp subsidiarity, ktorý vyplýva z čl. 127 ods. 1 ústavy, v danom prípade nemá právomoc preskúmať konanie a rozhodnutie krajského súdu, pretože jeho postup a rozhodnutie už preskúmal na základe riadneho opravného prostriedku (odvolania) sťažovateľa najvyšší súd. Z tohto dôvodu bolo potrebné sťažnosť v tejto časti (teda vo vzťahu k napadnutému postupu a rozhodnutiu krajského súdu) odmietnuť pre nedostatok právomoci ústavného súdu podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde.

2. K namietanému porušeniu označených článkov ústavy a základných práv rozsudkom najvyššieho súdu sp. zn. 5 SŽ-o-KS 91/2005 zo 4. augusta 2006

Sťažovateľ v sťažnosti namieta porušenie označených článkov ústavy a základných práv rozsudkom najvyššieho súdu sp. zn. 5 SŽ-o-KS 91/2005 zo 4. augusta 2006 z dôvodu, že podľa jeho tvrdenia najvyšší súd nesprávne aplikoval, resp. nesprávne vyložil § 19 ods. 1 písm. a) zákona o zbraniach v spojení s § 72 ods. 4 zákona o zbraniach na jeho prípad.

2.1 K namietanému porušeniu čl. 46 ods. 1 a 2 ústavy rozsudkom najvyššieho súdu sp. zn. 5 SŽ-o-KS 91/2005 zo 4. augusta 2006

Sťažovateľ namieta, že rozhodnutie najvyššieho súdu je arbitrárne a v rozpore so zákonom, pretože najvyšším súdom podaný výklad aplikovaných právnych noriem podľa

sťažovateľa protiústavne akceptuje zákaz retroaktivity, t. j. akceptuje možnosť dodatočného odňatia dobromyseľne nadobudnutých práv získaných na základe pôvodne účinnej právnej normy.

Úlohou ústavného súdu nie je zastupovať všeobecné súdy, ktorým predovšetkým prislúcha interpretácia a aplikácia zákonov. Ústavný súd je v súlade so svojou všeobecnou právomocou vyjadrenou v čl. 124 ústavy súdnym orgánom ochrany ústavnosti. Táto právomoc spolu s právomocou podľa čl. 127 ods. 1 ústavy mu umožňuje preskúmať aj napadnuté rozhodnutia všeobecných súdov, avšak iba z hľadiska súladu či nesúladu s ústavno-procesnými zásadami upravenými v ústave. Ústavný súd nevykladá iné ako ústavné zákony, a preto musí preskúmať len to, či sa tieto zákony nevyložili spôsobom, ktorý je svojvoľný (arbitrárny) alebo ústavne neudržateľný pre zjavné pochybenia alebo omyly v posudzovaní obsahu takýchto právnych úprav.

Z odôvodnenia sťažnosťou napadnutého uznesenia najvyššieho súdu vyplýva nasledovné:

«Najvyšší súd sa stotožňuje so skutkovými závermi krajského súdu v tom rozsahu, ako si ich osvojil zo zistení uvedených žalovaným správnym orgánom. Spochybňovanie zistených skutočností nie je ani predmetom odvolania. Na druhej strane podstatou odvolania ako aj žaloby je, popri otázke právneho výkladu ustanovenia § 19 ods. 1 písm. a) zák. č. 190/2003 Z. z., ktorá bola priamym dôvodom na odňatie zbrojného preukazu žalobcovi, aj otázka tvrdeného retroaktívneho účinku cit. zákona spolu s tvrdením, že žalobcu treba posudzovať ako neodsúdenú osobu.

Z argumentácie žalobcu vyplýva, že za bezúhonnú osobu na účely tohto zákona sa nepovažuje ten, kto bol právoplatne odsúdený za obzvlášť závažný úmyselný trestný čin a úmyselný trestný čin spáchaný so zbraňou, využil výslovne a jednostranne gramatickú metódu výkladu. Preto žalobca musel dospieť k záveru, že iba pri súčasnom (kumulatívnom) splnení oboch podmienok predpokladaných v hypotéze nieje žalobca bezúhonný.

Avšak takýto jednoznačný výklad vyvoláva oprávnené pochybnosti, nakoľko v určitých slovných spojeniach použitie spojky „a“ síce vytvára zlučovací vzťah v zmysle kumulatívnom (a „súčasne“), ale v iných slovných spojeniach naopak plní alternatívnu

funkciu (a „popřípade“) ako aj funkciu eventuálnu (a „keď nie, tak“). V naznačenej situácii, kedy nie je možné gramatickú metódu výkladu využiť pre nejednoznačnosť jej záverov, treba vychádzať z niektorých dôkazov logického výkladu. Preto, ak by Najvyšší súd pripustil, že argumentácia žalobcu je správna, potom by odsúdenie držiteľa zbrojného preukazu za spáchanie úmyselného trestného činu so zbraňou bolo právne irelevantné, hoci obdobný skutok (ale s nižšou spoločenskou nebezpečnosťou), ktorý by bol posudzovaný ako priestupok na úseku zbraní a streliva, má za následok odňatie zbrojného preukazu v nesplnenia podmienky spoľahlivosti (viď § 19 ods. 2 písm. e) zák. č. 190/2003 Z. z.). Takýto záver je však pre účel sledovaný zák. č. 190/2003 Z. z. tak absurdný (tzv. reductio ad absurdum), že Najvyšší súd nemôže tvrdenie žalobcu o iba kumulatívnom význame spojky „a“ v § 19 ods. 1 písm. a) zák. č. 190/2003 Z. z., o ktoré sa tento záver opiera, pripustiť.

Nič na tejto situácii nemení ani to, že práve zákonom č. 757/2004 Z. z. došlo v dotknutom zákonom texte k zamene spojky „a“ za spojku „alebo“, nakoľko zákonodarca napravil svoju hore uvedenú nejednoznačnosť textu za účelom skutočného naplnenia cieľa zákona, ktorým je ustanoviť podmienky nosenia a držania zbraní a streliva z hľadiska bezpečnosti života, zdravia, ochrany osôb a majetku [napríklad § 11 ods. 2 písm. c) alebo § 28 ods. 1 písm. n) zák. č. 190/2003 Z. z.]. Preto sa Najvyšší súd nemôže stotožniť so záverom žalobcu, že krajský súd bezdôvodne zmenil kumulatívnu podmienku predpokladu bezúhonnosti na alternatívnu podmienku.

Vo vzťahu k námietke, že u žalobcu bolo súdnym rozhodnutím (konkrétne uznesením Okresného súdu Nové Zámky z 7. 3. 1997) vyslovené, že sa osvedčil v skúšobnej dobe, a preto sa na neho musí pozeráť tak, ako by nebol odsúdený, Najvyšší súd uvádza, že zahľadanie odsúdenia, tzn. fikcia neodsúdenia nemôže sama o sebe vyvolať aj fikciu nespáchania trestného činu, lebo právoplatný výrok súdu o vine právne nezaniká, čo napokon vyplýva z ustálenej trestnej súdnej praxe vyjadrenej napríklad v R 10/1974 alebo R 6/1975 Zbierky súdnych rozhodnutí a stanovísk.

Je potrebné zdôrazniť, že táto fikcia platí všade tam, kde právny predpis požaduje preukázanie morálnej minulosti jednotlivca iba predložením výpisu z registra trestov. Ak však pozitívne právo trvá na predložení odpisu z registra trestov s účinkami uvedenými v § 7 ods. 9 zákona č. 311/1999 Z. z. o registri trestov, potom tento normatívny príkaz prelamuje fikciu neodsúdenia, ktorej sa žalobca vo svojom prípade dovoľáva. Z uvedeného

dôvodu Najvyšší súd vyhodnotil túto námietku ako irelevantnú.

V poradí posledná námietka žalobcu, ktorá sa dovoľáva zákazu retroaktívnosti právnych predpisov, má ústavný rozmer. Pokiaľ by sa Najvyšší súd s ňou stotožnil, potom by musel postupom podľa § 109 ods. 1 písm. b) O. s. p. túto otázku na ďalšie riešenie postúpiť na Ústavný súd Slovenskej republiky. Najvyšší súd však dospel k opačnému názoru.

Nová právna úprava môže veľmi výnimočne zasiahnuť do už existujúceho vlastníctva k zbrani, pokiaľ je to ospravedlniteľné verejným záujmom, tzn. všeobecnou požiadavkou na udržanie minimálnej úrovne verejnej bezpečnosti a verejného poriadku. Tento záver nevyplýva iba z čl. 20 ods. 4 Ústavy Slovenskej republiky, ale aj z čl. 6 posledná veta Smernice Rady č. 91/477 o kontrole získavania a vlastníctva zbraní v spojení s čl. 7 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky.

To, že zákonodarca sledoval sprísnenie režimu držania zbrane vo verejnom záujme, ktorý je v danom prípade vyjadrený zvýšeným záujmom spoločnosti na permanentnej ochrane práv a právom chránených záujmov každého jednotlivca (najmä práva na život a na ochranu zdravia a majetku ako aj nezasahovania do chránených ekosystémov alebo iných živých zložiek prírody), jednoznačne vyplýva nielen z definície bezúhonnosti, z definície spoľahlivej osoby (§ 19 ods. 2 zák. č. 190/2003 Z. z.) ale aj z obsahu jednotlivých povinností držiteľa zbrojného preukazu v zmysle § 28 zák. č. 190/2003 Z. z..

Takisto skutočnosť, že platnosť zbrojného preukazu je v zmysle § 23 zák. č. 190/2003 Z. z. časovo obmedzená, je dôkazom o tom, že nie je daná časovo neobmedzená možnosť každému držať a nosiť zbraň a strelivo. Naopak po uplynutí zákonom určenej lehoty sa skúma, či nenastala zmena v podmienkach vyžadovaných zákonom na vydanie zbrojného preukazu, resp. či spoločnosť tieto podmienky nesprísnila.

Na druhej strane nie je možné sa stotožniť s názorom žalobcu, že v prípade vydávania zbrojného preukazu v režime platnom podľa zákona č. 246/1993 Z. z. o zbraniach a strelive sa skutočnosti, že žiadateľ bol odsúdený za spáchaný trestný čin, sa podľa predchádzajúcej právnej úpravy vôbec neposudzovali. Je síce pravdou, že správny orgán požadoval, aby v zmysle § 7 ods. 2 písm. a) zák. č. 246/1993 Z. z. bol k žiadosti pripojený iba výpis z registra trestov, ale nakoľko sa na celé konanie subsidiárne vzťahovali predpisy o správnom konaní, potom mal v zmysle § 47 ods. 3 Správneho poriadku, ak sa objavili informácie (napríklad z vlastných databáz ale z informácií obdržaných od tretích

osôb) o právoplatnom odsúdení žiadateľa za spáchanie trestného činu s dopadom na ust. § 9 ods. 1 písm. a) cit. zákona, povinnosť vyhodnotiť tieto informácie, najmä vzhľadom na ich dopad na bezúhonnosť (tzn. morálne - spoločenskú stabilitu) žiadateľa, a následne z nich vyvodiť záver, či žiadateľ je skutočne bezúhonný.

Podľa § 19 ods. 1 zák. č. 190/2003 Z. z. platnom v čase vydania rozhodnutia (tzn. 26. 10. 2004) sa za bezúhonnú osobu na účely tohto zákona nepovažuje ten, kto bol

a) právoplatne odsúdený za obzvlášť závažný úmyselný trestný čin (odkaz na § 41 ods. 2 Trestného zákona prostredníctvom poznámky č. 19) a úmyselný trestný čin spáchaný so zbraňou,

b) právoplatne odsúdený za úmyselný trestný čin na nepodmienečný trest odňatia slobody a od zahľadania odsúdenia neuplynulo desať rokov alebo

c) právoplatne odsúdený za úmyselný trestný čin, za ktorý mu nebol uložený nepodmienečný trest odňatia slobody, alebo bol právoplatne odsúdený za trestný čin spáchaný z nedbanlivosti so zbraňou a od zahľadania odsúdenia neuplynulo päť rokov.

Podľa § 26 ods. 1 písm. c) zák. č. 190/2003 Z. z. v hore uvedenom texte policajný útvar rozhodne o odňatí zbrojného preukazu alebo skupiny zbrojného preukazu držiteľovi, ktorý okrem iného prestal splňať podmienky bezúhonnosti (§ 19 ods. 1) alebo spoľahlivosti (§ 19 ods. 2).

Podľa § 72 ods. 4 zák. č. 190/2003 Z. z. v hore uvedenom texte každý, komu bol vydaný zbrojný preukaz pred 1. septembrom 2002, je povinný predložiť do 1. apríla 2004 odpis z registra trestov policajnému útvaru, ktorý zbrojný preukaz vydal.

Na základe zistených skutočností a dospel odvolací súd k záveru, že rozsudok Krajského súdu v Nitre z 13. 4. 2005 č. k. 11 S 99/04-25 je vecne správny a preto ho podľa § 219 O. s. p. potvrdil.»

Ústavný súd pre posúdenie ústavnosti vo vzťahu k odôvodneniu napadnutého rozsudku najvyššieho súdu považoval za kľúčové zistenie to, či spôsob, ktorým najvyšší súd zdôvodnil svoje rozhodnutie, resp. svoje stanovisko o zákonnosti rozhodnutia krajského súdu, je ústavne konformný. Inými slovami, úlohou ústavného súdu bolo zistiť, či spôsob výkladu príslušných zákonných ustanovení, ktorým najvyšší súd zdôvodnil svoje rozhodnutie, vzhľadom na zistený skutkový stav, nie je svojvoľný (arbitráry) alebo ústavne

neudržateľný pre zjavné pochybenia alebo omyly v posudzovaní obsahu aplikovanej právnej úpravy.

Prvoradou úlohou ústavného súdu je teda ochrana ústavnosti, a nie ochrana zákonnosti, čo je aj prejavom doktríny, že všeobecný súd pozná právo („iura novit curia“). Je v právomoci všeobecných súdov vykladať a aplikovať zákony. Pokiaľ tento výklad nie je arbitrárny a je náležite zdôvodnený, ústavný súd nemá príčinu doň zasahovať (mutatis mutandis napr. I. ÚS 19/02, I. ÚS 50/04, IV. ÚS 238/05, II. ÚS 357/06). V právomoci ústavného súdu je iba preskúmanie právneho názoru všeobecného súdu z hľadiska dodržania ústavných princípov, čo však neznamená aj oprávnenie ústavného súdu nahradiť právny názor všeobecného súdu svojím vlastným už ani preto, že ústavný súd nie je opravným súdom právnych názorov všeobecných súdov.

Podľa názoru ústavného súdu odôvodneniu právneho názoru najvyššieho súdu v napadnutom rozsudku sp. zn. 5 Sž-o-KS 91/2005 zo 4. augusta 2006 sa nedá vyčítať svojvoľnosť. O svojvôli pri výklade a aplikácii zákonného predpisu všeobecným súdom by bolo možné uvažovať len v prípade, ak by sa tieto natoľko odchýlili od znenia príslušných ustanovení, že by zásadne popreli ich účel a význam.

Z citovanej časti odôvodnenia rozsudku najvyššieho súdu vyplýva, že najvyšší súd založil svoje rozhodnutie na právnom názore, že § 72 ods. 4 zákona o zbraniach nemožno chápať iba ako samoučelnú alebo autonómnu normu bez jej praktických súvislostí, resp. dopadov na iné ustanovenia zákona o zbraniach, konkrétne na § 19 ods. 1 zákona o zbraniach, ktoré negatívne definuje osobu, ktorú nemožno na účely zákona o zbraniach považovať za osobu bezúhonnú. Takúto aplikáciu príslušných právnych noriem v ich vzájomných súvislostiach a s ohľadom na ich účel považuje aj ústavný súd za ústavne akceptovateľnú.

V prípade stotožnenia sa s právnym názorom sťažovateľa, že predloženie odpisu z registra trestov v zmysle požiadavky § 72 ods. 4 zákona o zbraniach nemá mať v skutočnosti dopad na sprísnenie podmienok držania zbrane, ale je to len „procesný postup

zistovania podmienok na držanie zbrane“, a to aj vzhľadom na to, že ustanovenie § 72 ods. 1 zákona o zbraniach ponechalo „*v platnosti všetky staré zbrojné preukazy*“, by podľa názoru ústavného súdu bolo popretím podstaty a účelu § 72 ods. 4 zákona o zbraniach. Ak by to tak bolo, tak by predloženie odpisov z registra trestov všetkými osobami, ktorým bol vydaný zbrojný preukaz pred 1. septembrom 2002, bez ich ďalšieho využitia plnilo iba štatistickú úlohu bez ďalšieho praktického významu tohto ustanovenia.

Pokiaľ ide o polemiku sťažovateľa o spôsobe výkladu § 19 ods. 1 písm. a) zákona o zbraniach, ústavný súd konštatuje, že najvyšší súd dostatočne odôvodnil svoj právny názor v danej veci spôsobom, ktorý je ústavne akceptovateľný a nevykazuje znaky svojvoľnosti. V danom prípade najvyšší súd riešil „spor“ o spôsobe výkladu označeného ustanovenia medzi sťažovateľom na jednej strane a krajským súdom (ako aj rozhodnutiami, ktoré predchádzali rozhodnutiu krajského súdu) na strane druhej. Inými slovami povedané, úlohou najvyššieho súdu bolo teda výkladom dotknutého ustanovenia vyriešiť takto vzniknutý stret rozdielnych právnych názorov na aplikáciu dotknutej právnej normy. Podľa názoru ústavného súdu najvyšší súd pri výklade označeného ustanovenia dôsledne vychádzal zo základného ústavného princípu vyjadreného v čl. 152 ods. 4 ústavy, podľa ktorého výklad a uplatňovanie ústavných zákonov a ostatných všeobecne záväzných predpisov musí byť v súlade s ústavou.

Ústavný súd v tejto spojitosti zdôrazňuje, že nejde o porušenie základného práva na spravodlivý proces, ak súd nerozhodne podľa predstáv účastníka konania, ak je takéto rozhodnutie súdu v súlade s objektívnym právom. Do práva na spravodlivý proces nepatrí právo účastníka konania, aby sa všeobecný súd stotožnil s jeho právnymi názormi, navrhovaním a hodnotením dôkazov. Skutočnosť, že sťažovateľ sa s právnym názorom najvyššieho súdu nestotožňuje, nemôže viesť k záveru o zjavnej neodôvodnenosti alebo arbitrárnosti tohto názoru.

Pri posudzovaní danej veci bolo potrebné zodpovedať predovšetkým otázku, či výklad najvyššieho súdu ohľadom aplikácie príslušných ustanovení zákona o zbraniach vykazuje znaky retroaktivity.

V tejto súvislosti ústavný súd konštatuje, že výklad aplikovaných právnych noriem zákona o zbraniach má právne účinky do budúcnosti, netýka sa právnych vzťahov pred 1. januárom 2004, t. j. pred účinnosťou zákona o zbraniach, a preto je sťažnosť aj v tejto časti zjavne neopodstatnená.

V prípade, že sa sťažovateľ domnieva, že aj samotné ustanovenie § 72 ods. 4 zákona o zbraniach je retroaktívne, t. j. že je v rozpore s ústavou, ústavný súd upozorňuje, že sťažovateľ podľa § 37 ods. 1 v spojení s § 18 ods. 1 písm. a) až f) zákona o ústavnom súde nie je subjektom aktívne legitimovaným na podanie návrhu na začatie konania o súlade právnych predpisov podľa druhej hlavy prvého oddielu zákona o ústavnom súde.

Do doby právoplatného rozhodnutia ústavného súdu o nesúlade právnej normy nižšej právnej sily s právnou normou vyššej právnej sily platí, že základné právo na súdnu a inú právnu ochranu podľa čl. 46 ústavy podľa stabilizovanej judikatúry ústavného súdu všeobecný súd nemôže porušiť, ak koná vo veci v súlade s účinnými hmotno-právnymi a procesno-právnymi predpismi.

V uvedených súvislostiach napokon ústavný súd poznamenáva, že aj rozhodnutia ústavného súdu, na ktoré sa sťažovateľ vo svojej sťažnosti odvolával, nie sú relevantnými pre posúdenie jeho prípadu z dôvodu, že ide o rozhodnutia vydané v konaní podľa druhej hlavy prvého oddielu zákona o ústavnom súde, a nie v konaní o sťažnosti podľa čl. 127 ods. 1 ústavy.

2.2 K namietanému porušeniu čl. 20 ústavy rozsudkom najvyššieho súdu sp. zn. 5 SŽ-o-KS 91/2005 zo 4. augusta 2006

V súvislosti s rozhodnutím najvyššieho súdu sťažovateľ namieta aj porušenie základného práva zaručeného v čl. 20 ústavy (bez špecifikácie konkrétneho odseku uvedeného článku ústavy) s odôvodnením, že napadnuté rozhodnutie najvyššieho súdu bolo dôvodom, že nemohol dlhšiu dobu plnohodnotne požívať výhody výkonu poľovného práva ako člen poľovníckeho zväzu.

Ústavný súd uvádza, že ochranu vlastníckemu právu poskytujú všeobecné súdy. Všeobecný súd nemôže byť primárnym porušovateľom základného práva vlastníť majetok len z dôvodu, že do jeho právomoci patrí rozhodovanie o týchto otázkach. Všeobecný súd by mohol byť len vtedy porušovateľom tohto základného práva hmotného obsahu, ak by v konaní porušil ústavné princípy spravodlivého procesu. Inak jeho postup a rozhodnutie nemožno dávať do spojitosti s porušením základného práva vlastníť majetok. Pretože ústavný súd v súvislosti s vydaním rozsudku najvyššieho súdu sp. zn. 5 SŽ-o-KS 91/2005 zo 4. augusta 2006 nezistil ani porušenie ústavných princíпов spravodlivého procesu, odmietol sťažnosť v tejto časti pre nedostatok svojej právomoci (§ 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde).

2.3 K namietanému porušeniu čl. 35 ústavy rozsudkom najvyššieho súdu sp. zn. 5 SŽ-o-KS 91/2005 zo 4. augusta 2006

Sťažovateľ v sťažnosti namieta aj porušenie základného práva zaručeného v čl. 35 ústavy (bez špecifikácie konkrétneho odseku uvedeného článku ústavy) s odôvodnením, že napadnuté rozhodnutie najvyššieho súdu bolo dôvodom, že nemohol vykonávať práva a povinnosti člena poľovnickeho zväzu.

Ústavný súd konštatuje, že medzi namietaným porušením základného práva podľa čl. 35 ústavy a namietaným rozhodnutím najvyššieho súdu nie je priama súvislosť už aj vzhľadom na to, že uvedeným rozhodnutím najvyššieho súdu podstata práva sťažovateľa „na slobodnú voľbu povolania a prípravu naň, ako aj právo podnikat' a uskutočňovať inú zárobkovú činnosť“ (čl. 35 ods. 1 ústavy) nebola priamo dotknutá, preto bolo potrebné aj v tejto časti sťažnosť odmietnuť ako zjavne neopodstatnenú podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde.

Okrem toho porušenie práva na podnikanie v zmysle čl. 35 ods. 1 ústavy nemôže nastať rozhodnutím všeobecného súdu, ktorým tento uplatní svoju právomoc spôsobom, ktorý zákon umožňuje. O takýto postup išlo aj v danej veci, keď najvyšší súd spôsobom

výslovne upraveným príslušným hmotno-právnym a procesno-právnym predpisoch uplatnil zákonom zverenú právomoc preskúmať rozhodnutie krajského súdu.

Zo všetkých uvedených dôvodov ústavný súd rozhodol podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde tak, že sťažnosť sťažovateľa aj v tejto časti ako zjavne neopodstatnenú odmietol.

2.4 K namietanému porušeniu čl. 1, 2 a 13 ústavy rozsudkom najvyššieho súdu sp. zn. 5 SŽ-o-KS 91/2005 zo 4. augusta 2006

K namietanému porušeniu čl. 1, 2 a 13 ústavy ústavný súd uvádza, že ich aplikácia sa v individuálnych sťažnostiach zásadne viaže na vyslovenie porušenia individuálne určeného základného práva alebo slobody sťažovateľa, a preto požiadavka na vyslovenie ich porušenia v prípade, ak nie je porušené niektoré základné právo sťažovateľa je zjavne neopodstatnená.

Predmetom konania o sťažnosti podľa čl. 127 ods. 1 ústavy je rozhodovanie o porušení základných práv a slobôd upravených v druhej hlave ústavy, a nie aj o porušení tých článkov ústavy, ktoré síce vytvárajú právny základ ochrany základných práv a slobôd upravených v druhej hlave ústavy, ale o ich porušení je ústavný súd oprávnený rozhodovať v iných druhoch konania (II. ÚS 234/03).

Vzhľadom na uvedené skutočnosti ústavný súd odmietol túto časť sťažnosti pre jej zjavnú neopodstatnenosť (§ 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde).

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 22. marca 2007